

РЕЦЕНЗИЯ

От: *проф. д-р Ганета Минкова Минкова*
Институт за държавата и правото при БАН
Административно право и административен процес

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност* “Административно право и административен процес“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право в Института за държавата и правото (ИДП). при Българската академия на науките (БАН).

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № РД-09-15 от 03.07.2024 г.

Автор на дисертационния труд: *Спас Костов Спасов*
Тема на дисертационния труд: *Принудителни административни мерки*

1. Информация за дисертанта

Спас Костов Спасов е роден през 1986 г. От 2005 до 2011 г. се е обучавал по специалността „Право“ в Юридически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. От 2011 до 2012 г. дисертантът е завършил магистърска програма „Право на Европейски съюз“ в същия факултет.

Дисертантът е бил правен консултант и съдебен помощник във Върховния административен съд. Работил е и в Министерството на

правосъдието. Към настоящия момент той е съдия в Административен съд – гр. Русе.

Дисертантът е участвал в работни групи във връзка с изготвяне на проекти на закони за изменение и допълнение на нормативни актове в областта на административното право.

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към секцията по Публично-правни науки на ИНД пи БАН по научната специалност „Административно право и административен процес“. Със Заповед № РД-09-08/17.07.2019 г. срокът на обучение на Спас Спасов е определен от 1 октомври 2019 до 30 септември 2022 г. Впоследствие докторантът е прекъснал обучението си, като то е възстановено със Заповед № 09-08а/20.01.2023 г. на директора на ИДП. Със Заповед № РД-09-15/26.01.2024 г. докторантът е отчислен с право на защита, считано от 8 декември 2023 г.

Дисертантът владее английски език и ползва френски език.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационния труд е в обем от 189 страници, включително съдържание, използвани съкращения и използвана литература. Източниците в библиографската справка са 102 научни труда на български и чужд език и 153 съдебни решения, от което може да се направи извод, че литературата е достатъчна по обем. Бележките под линия са 301.

Дисертацията съдържа увод, три глави и заключение. В практиката е прието разбирането, че един дисертационен труд трябва да съдържа от три до пет глави. Представената дисертация отговаря на тези изисквания. Съществува обаче известна дебалансираност в обема на отделните глави, доколкото например първата глава е около три пъти по-кратка от втората и два пъти по-кратка от третата глава.

Относно актуалността на дисертационния труд трябва да се подчертае, че при справка в електронния каталог на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ могат да бъдат намерени 17 заглавия, които са същите или сходни, включително дисертационен труд на същата тема, защитен през 1985 г. Въпреки наличието на тези научни трудове считам, че представеният дисертационен труд е съобразен със съвременната правна уредба и предлага нови идеи.

В увода авторът формулира целта на изследването, като „да проучи и анализира различните аспекти на принудителните административни мерки, като се съсредоточи върху тяхната легитимност, ефективност и въздействие върху правата на гражданите и организациите“.

Авторът посочва, че е използвал „интердисциплинарен подход, съчетаващ правните, социалните и етичните аспекти“.

Считам, че обектът на изследване, предметът на изследване, научните задачи и използваните научни методи е необходимо да се формулират по-прецизно.

Първата глава на дисертационния труд е озаглавена „Същност на принудителните административни мерки, историческо развитие, сравнителноправен анализ“ (с. 7 - 38). В нея се съдържа исторически преглед на уредбата на принудителните административни мерки, както и е направен сравнително-правен анализ на приложението на института в държави от континенталната и англосаксонската системи, в правото на Европейския съюз и в практиката на Европейския съд по правата на човека. Институтът на принудителните административни мерки (ПАМ) е отграничен от други институти на административното право. Този подход на дисертанта отговаря на утвърденото в практиката разбиране, че един дисертационен труд трябва да съдържа историческа част, както и сравнение на разглежданата материя с други институти в същия или различни клонове на правото.

Втората глава на дисертацията (с. 39 - 120) е озаглавена „Производства по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Прилагане, оспорване и изпълнение“. Не само поради своя обем, но и поради своето съдържание тази глава съдържа основни моменти от проведеното научно изследване. Дисертантът засяга въпроса за определяне на ПАМ чрез издаване на административен акт в устна форма, като посочва, че такава възможност трябва да е предвидена в законова норма и за ограничен брой случаи. Същото важи и за определянето на мярката при отсъствие на лицето, засегнато от нея. Дисертантът възприема тезата, че ПАМ могат да бъдат определяни не само с индивидуални, но и с общи административни актове (с. 49-50). Разгледани са и производствата по оспорване и отмяна на административни актове и съдебни решения, като изводите са илюстрирани със съдебна практика.

Третата глава на дисертацията е озаглавена „Прилагане на принудителни административни мерки. Специални производства“ (с. 121-175). Дисертантът разглежда ПАМ, определяни в различни сфери на обществени отношения, като например в сферата на опазването на околна среда.

Заклучението съдържа изводите, които са направени след изследване на поставените научни задачи.

3. Оценка на публикациите по дисертацията

По темата на дисертационния труд са представени следните научни публикации:

1. Решението на административния съд по материалноправния въпрос. Административно правосъдие, 2019, кн. 5, с. 34-47.
2. Принудителните административни мерки по националното право от началото на ХХ век и уредбата им в някои държави и наддържавни образувания. Административно правосъдие, 202, кн. 3, с.12-16.
3. С какъв акт се прилага принудителната административна мярка? Сборник с доклади от Х национална конференция на докторантите в областта на правните науки. БАН, 2021, с. 195-203.
4. Принудителните административни мерки в националното право през ХХ век. Сборник с доклади от научна конференция в УНСС, 2021, с. 377-385.
5. Правна характеристика на заповедите на министъра на здравеопазването, издадени на основание чл. 63, ал. 1 от Закона за здравето. Сборник „Пролетни правни дни“. ПУ „Паисий Хилендарски“. Том 2, 2021, с. 117-130.
6. Принудителни административни мерки в здравеопазването. Сборник с доклади от научна конференция, БАН, 2022, с. 281-288.
7. Запечатване на търговски обект по Закона за данък върху добавената стойност. Сиела норма, 2024, с. 94-107.
8. За някои мерки на административната принуда в англосаксонската правна система. Административно правосъдие, 2023, кн. 3, с. 10-15.

9. Административна принуда по Закона за устройство на територията и Закона за културното наследство. Административно правосъдие, 2023, кн. 5, с. 16-25.
10. Принудителни административни мерки при опазването на околната среда и управлението на отпадъците. Административно правосъдие, 2023, кн. 6, с. 33-39.

Статиите са публикувани в списания, които са популярни сред научната общност. Това позволява получените резултат от изследването да получат необходимата публичност.

4. Оценка на автореферата

Обемът на автореферата е 29 страници на български език. Авторефератът отразява правилно структурата и съдържанието на дисертационния труд, но не съдържа някои части, установени от практиката, като например приносите на разработката.

5. Критични бележки, препоръки и въпроси

Критични бележки и препоръки са предоставени в съответните част на настоящата рецензия.

6. Заключение

Дисертационният труд „Принудителни административни мерки“ с автор Спас Костов Спасов съдържа научни и научно-приложни приноси. Не съм получила сигнали за плагиатство.

Разработката показва, че Спас Костов Спасов притежава необходимите теоретични познания и професионални умения, като демонстрира възможности за самостоятелно научно изследване.

Поради това изразявам положителната си оценка за научното изследване въз основа на рецензирания дисертационен труд, автореферата и останалите публикации, както и поради постигнатите резултати и приноси.

Препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на Спас Костов Спасов научната и образователна степен „доктор“ по научната специалност “Административно право и административен процес“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, въз основа на защитена дисертация на тема „Принудителни административни мерки“.

Август 2024 г.
Гр. София

Подпис: .....

PEER REVIEW

By Prof. Ganeta Minkova Minkova, PhD

INSTITUTE OF THE STATE AND THE LAW, BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

Scientific specialty: Administrative Law and Administrative Process

Regarding: Dissertation work for awarding the educational and scientific degree 'PhD' in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, in the professional field 3.6 Law, Administrative Law and Administrative Process at the Institute of the State and the Law (ISL), Bulgarian Academy of Sciences (BAS).

Reason for submitting the review: Member of the Scientific Jury for the defense of the dissertation work, appointed by Order № ПД-09-15 of 03.07.2024.

Author of the Dissertation Work: *Spas Kostov Spasov*

Title of the Dissertation Work: *Coercive Administrative Measures*

1. PhD Candidate Information

Spas Kostov Spasov was born in 1986. From 2005 to 2011 he studied law at the Faculty of Law of Sofia University 'St. Kliment Ohridski'. From 2011 to 2012, the PhD candidate completed a Master's degree in European Union Law at the same faculty.

The PhD candidate was a legal consultant and a judicial assistant at the Supreme Administrative Court. He has also worked at the Ministry of Justice. He is currently a judge at the Administrative Court of Ruse.

The PhD candidate has participated in working groups in connection with the drafting of laws for amendment and supplementation of normative acts in the field of administrative law.

The PhD candidate was trained in the PhD program at the Section of Public

Law Sciences of the Institute of the State and the Law of the Bulgarian Academy of Sciences in the scientific specialty ‘Administrative Law and Administrative Process’. By Order No. RD-09-08 of 17.07.2019 the term of study of Spas Spasov was set from October 1, 2019 to September 30, 2022. Subsequently, the PhD student interrupted his studies, which were reinstated by Order No. 09-08a of 20.01.2023 of the Director of the IDP. By Order No. RD-09-15 of 26.01.2024, the PhD candidate was granted the right to defence with effect from 8 December 2023.

The doctoral candidate is proficient in English and uses French.

2. General Characteristics of the Presented Dissertation Work

The full length of the dissertation work is 189 standard pages, including a table of the content, a table of abbreviations and a list of bibliography. The sources in the bibliographical reference list are 102 Bulgarian and foreign authors and 153 court decisions, which leads to the conclusion that the literature is sufficient in volume. Footnote citations are 301.

The dissertation has a structure containing of an introduction, three chapters and a conclusion. In practice, it is a well-established understanding that a dissertation should contain between three and five chapters. The presented dissertation meets these requirements. However, there is some imbalance in the length of the separate chapters, in that, for example, the first chapter is about three times shorter than the second and twice as short as the third.

Regarding the topicality of the dissertation, it should be emphasised that when consulting the electronic catalogue of the National Library ‘St. st. Kiril and Methodius’, one may find 17 titles which are the same or similar, including a dissertation on the same topic defended in 1985. Despite the existence of these scientific works, I believe that the presented dissertation is in line with the contemporary legal framework and offers new ideas.

In the introduction, the author formulates the objective of the study as "to explore and analyse the different aspects of coercive administrative measures, focusing on their legitimacy, effectiveness and impact on the rights of citizens and organisations".

The author states that he used "an interdisciplinary approach combining legal, social and ethical aspects".

I believe that the object of the study, the subject of the study, the scientific tasks and the scientific methods used need to be formulated more precisely.

The first chapter of the thesis is titled "Nature of compulsory administrative measures, historical development, comparative legal analysis" (pp. 7-38). It contains a historical overview of the regulation of coercive administrative measures, as well as a comparative legal analysis of the application of the institute in continental and Anglo-Saxon countries, in European Union law and in the case law of the European Court of Human Rights. The institute of compulsory administrative measures (CAM) is distinct from other institutes of administrative law. This approach of the PhD candidate corresponds to the understanding, established in practice, that a dissertation should contain a historical part, as well as a comparison of the matter under consideration with other institutes in the same or different branches of law.

The second chapter of the dissertation (pp. 39-120) is entitled "Proceedings under the Administrative Procedure Code. Application, appeal and enforcement". Not only because of its volume, but also because of its content, this chapter contains the main points of the scientific research conducted. The PhD candidate addresses the issue of imposing a PAM by issuing an administrative act in verbal form, pointing out that such a possibility should be provided for in a legal norm and for a limited number of cases. The same applies to the setting of the measure in the absence of the person affected by it. The author takes the view that CAMs may be determined not only by individual but also by general administrative acts (pp. 49-50). Procedures for appealing administrative acts and court decisions are also examined, and the conclusions are illustrated with case law.

The third chapter of the thesis is entitled "Application of Coercive Administrative Measures. Special Proceedings" (pp. 121-175). The PhD candidate examines CAMs defined in different spheres of public relations, such as environmental protection.

The conclusion contains the conclusions that have been drawn after researching the set scientific tasks.

3. Evaluation of the Scientific Publications on the Dissertation Topic

The following scientific publications have been submitted on the topic of the dissertation:

1. The Decision of the Administrative Court on the Substantive Issue. *Administrative Justice*, 2019, no. 5, pp. 34-47.
2. Coercive Administrative Measures under National Law of the Early Twentieth Century and Their Regulation in Some States and Supranational Entities. *Administrative Justice*, 202, no. 3, pp. 12-16.
3. By What Act Is the Compulsory Administrative Measure Applied? Proceedings of the X National Conference of Doctoral Students in Legal Sciences. *BAS*, 2021, pp. 195-203.
4. Coercive Administrative Measures in National Law in the Twentieth Century. Proceedings of a Scientific Conference at the UNWE, 2021, pp. 377-385.
5. Legal Characteristics of the Orders of the Minister of Health Issued on the Basis of Art. 63, par. 1 of the Health Act. Proceedings 'Spring Legal Days'. Paisii Hilendarski University. Vol. 2, 2021, pp. 117-130.
6. Coercive Administrative Measures in Health Care. Proceedings of a Scientific Conference, *BAS*, 2022, pp. 281-288.
7. Sealing of a Commercial Establishment under the Value Added Tax Act. *Siela Norm*, 2024, pp. 94-107.
8. On Some Measures of Administrative Coercion in the Anglo-Saxon Legal System. *Administrative Justice*, 2023, vol. 3, pp. 10-15.
9. Administrative Coercion under the Spatial Planning Act and the Cultural Heritage Act. *Administrative Justice*, 2023, vol. 5, pp. 16-25.
10. Coercive Administrative Measures in Environmental Protection and Waste Management. *Administrative Justice*, 2023, v. 6, p. 33-39.

The articles are published in reviews that are well known among the scientific community. This enables the results obtained from the research to receive the necessary publicity.

4. Evaluation of the Synopsis

The total volume of the synopsis is 29 pages in Bulgarian. It correctly reflects the structure and content of the thesis, but it does not contain some parts identified by practice, such as the contributions of the work.

5. Critical Notes, Recommendations and Questions

Critical comments and recommendations are provided in the relevant parts of this review.

6. Conclusion

The dissertation work ‘Coercive Administrative Measures’ authored by Spas Kostov Spasov contains scientific and applied results. I received no reports of plagiarism.

The dissertation work shows that Spas Kostov Spasov possesses the necessary theoretical knowledge and professional skills, demonstrating the qualities to independently conduct scientific research.

Because of the this, I express my positive evaluation for the conducted research on the basis of the above reviewed dissertation work, synopsis and other publications, as well as because of the achieved results and contributions.

I recommend that the esteemed members of the Scientific Jury award the educational and scientific degree of “doctor” in scientific program ‘Administrative Law and Administrative Process’, in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, in the professional field 3.6 Law professional direction 3.6 Law, to Spas Kostov Spasov based on a thesis on ‘Coercive Administrative Measures’.

August 2024
Sofia

Signed: